Programmabegroting 2024

Gemeente Uithoorn

Lokale heffingen

1 Inleiding 89
2 Onroerende zaakbelasting 90
3 Heffingen en belastingen 92
4 Rechten 94
5 Overzicht lokale lastendruk 96

Gemeente Uithoorn

1 Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid.

In deze paragraaf wordt ingegaan op:

- Ontwikkelingen op het gebied van belastingen.
- Beleid lokale heffingen.
- Overzicht lokale heffingen.
- Kwijtscheldingsbeleid.
- Overzicht lokale lastendruk.
- Prestatie- en kerngegevens.

Ontwikkelingen op het gebied van belastingen

Verruiming gemeentelijk belastinggebied

In 2019 was er het voornemen om de belasting op arbeid te verminderen en voor de gemeenten een verruiming van het gemeentelijke belastinggebied in te voeren. Naar aanleiding van deze voorgenomen schuif van 4 miljard is er een rapport Verruiming gemeentelijk belastinggebied opgesteld door de commissie Rinnooy-Kan. In mei 2020 is het rapport gepubliceerd. In dit rapport staan er een aantal mogelijke nieuwe heffingen genoemd. Een voorbeeld daarvan is een invoering van een ingezetenenheffing, die momenteel ook het meest kansrijk is voor 2026. Het kabinet heeft de opdracht gegeven om in 2022 dit rapport te actualiseren. Hiervoor is er een werkgroep ingesteld, niet alleen om het rapport over de gemeentelijke belastingen maar ook die over het provinciaal belastinggebied te updaten. Het kabinet is voornemens om per 2025 hiervoor een aantal keuzes te gaan maken dit in relatie tot de nu voorliggende bezuinigingen voor gemeenten voor 2026.

Beleid lokale heffingen

Voor wat betreft de lokale lasten is in het coalitieakkoord 2022-2026 vastgelegd dat terughoudend moet worden omgesprongen met verhoging van lokale lasten of, wanneer het kan, bezien wordt of verlaging toegepast kan worden.

Overzicht lokale heffingen

Hieronder staat een totaal overzicht aan van de heffingen (vrij aanwendbaar) en de gebonden heffingen (niet vrij aanwendbaar). Voor de ‘gebonden’ heffingen (retributies) zijn ook de kosten van de dienstverlening en het dekkingspercentage opgenomen. De ‘gebonden’ heffingen zijn wettelijk gehouden aan de norm van maximaal 100% kostendekkendheid.

Heffingen en niet gebonden Woonlasten	Opbrengst 2024	Dekkings percentage	gebonden / niet gebonden
OZB woningen eigenaren	5.154	n.v.t.	niet gebonden
OZB niet woningen eigenaren	2.358	n.v.t.	niet gebonden
OZB niet woningen gebruikers	1.588	n.v.t.	niet gebonden
Afvalstoffenheffing	4.675	100%	gebonden
Rioolheffing	3.914	100%	gebonden
Woonforensenbelasting	5	n.v.t.	niet gebonden
Precariobelasting	35	n.v.t.	niet gebonden
Toeristenbelasting	195	n.v.t.	niet gebonden
Marktgelden	15	100%	gebonden
Grafrechten	324	95%	gebonden
Algemene rechtenverordening		87%	gebonden
Titel 1 / burgerzaken	847		
Titel 2 / omgevingsvergunning	891		
Titel 3 / overige rechten	65		
Totaal belastingen en heffingen	**20.066**		

Ontwikkeling lokale lasten

Rekening houdend met een woning met een gemiddelde waarde van afgerond € 427.000 (bron : CBS, gemiddelde WOZ waarde van woningen + administratie gemeentebelastingen Amstelland) betekent dit dat de OZB voor woning eigenaren met gemiddeld afgerond € 14 stijgt. Dit betekent in 2024 een procentuele stijging van 3,9% ten opzichte van 2023.
Voor de jaren 2025 en verder is er geen aanpassing van het OZB-tarief meegenomen in de begroting. Voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid en zijn de tarieven gebaseerd op respectievelijk het grondstoffenbeleid 2020-2025 en het GRP-6. In het najaar wordt de opvolger van het GRP-6, te weten het WRP ter besluitvorming aangeboden. De financiële consequenties hiervan zijn nog niet verwerkt in de voorliggende programmabegroting 2024.

Woonlasten	2023	2024	Mutatie absoluut	Mutatie relatief
OZB eigenaar woning	€ 364	€ 378	€ 14	3,9%
Afvalstoffenheffing	€ 337	€ 368	€ 31	9,1%
Rioolheffing	€ 235	€ 251	€ 17	7,0%
Totale woonlasten	**€ 936**	**€ 998**	**€ 61**	**6,6%**

2 Onroerende zaakbelasting

Voor het belastingjaar 2024 geldt de WOZ-waarde naar de peildatum 1 januari 2023.
Als gevolg van de nog lopende herwaardering zijn de WOZ-waarden, de gemiddelde waardeontwikkeling en dus ook het tarief op dit onderdeel nog niet aangepast. Overigens zal de totale opbrengst van de OZB door de herwaardering niet veranderen. Immers wanneer de WOZ-waarde stijgt wordt het tarief verlaagd en andersom. Per saldo blijft de OZB voor de belastingbetaler en de OZB-opbrengst voor de gemeente, voor wat betreft de herwaardering, gelijk. Het tarief van de OZB 2024 woningen eigenaren stijgt ten opzichte van 2023 met 3,9% als gevolg van indexatie.

Berekenen tarief	Tarief 2023	Waarde ontwikkeling	Indexering	Tarief 2024
Woningen eigenaren	0,0853%	0,0%	3,9%	0,0886%
Niet-woningen eigenaren	0,2628%	0,0%	3,9%	0,2730%
Niet-woningen gebruikers	0,1914%	0,0%	3,9%	0,1989%

Onderstaand treft u ter vergelijking de OZB-tarieven en de gemiddelde aanslag voor een woningeigenaar aan van de omliggende gemeenten in 2023 op basis van COELO (Atlas van de Lokale Lasten 2023). Hierbij dient te worden opgemerkt dat het gemiddelde OZB bedrag 2023 voor een woning op basis van Coelo (€ 420) afwijkt van het OZB bedrag 2023 welke onder het kopje 'ontwikkeling lokale lasten' is berekend (€ 364). Dit wordt veroorzaakt omdat COELO bij de bepaling van de gemiddelde WOZ waarde alleen uit gaat van de verkochte woningen vermeerderd met het stijgingspercentage welke de waarderingskamer heeft afgegeven.

Gemeenten	Woningen Tarief eigenaar	Woningen Gemiddelde aanslag	Niet Woningen Tarief eigenaar	Niet Woningen Tarief gebruiker
Haarlemmermeer	0,0635%	340	0,2637%	0,2315%
Diemen	0,0651%	357	0,2677%	0,2543%
De Ronde Venen	0,0639%	382	0,2554%	0,2038%
Amstelveen	0,0557%	386	0,2694%	0,2169%
Uithoorn	0,0853%	420	0,2628%	0,1914%
Kaag en Braassem	0,0872%	454	0,1580%	0,1505%
Nieuwkoop	0,1033%	517	0,3661%	0,2960%
Aalsmeer	0,0904%	529	0,2411%	0,2104%
Ouder-Amstel	0,0781%	534	0,2926%	0,2533%
Landelijk gemiddelde	**0,0890%**	**402**	**0,3145%**	**0,2248%**

OZB niet-woningen in relatie tot het Ondernemersfonds

Sinds 2013 bestaat er in de gemeente Uithoorn een Ondernemersfonds. De huidige periode loopt van 2028-2024. In 2024 zal opnieuw een besluit moeten worden genomen over de voortzetting. Hiervoor is in 2023 een start gemaakt met een evaluatie.

Het Ondernemersfonds is voor en door ondernemers. Het fonds wordt financieel gevoed door een opslag op de OZB niet-woningen. De gemeente int de opslag op de OZB niet-woningen en maakt de middelen over naar de Stichting Ondernemersfonds.

Alle ondernemers in de gemeente Uithoorn kunnen collectief een plan/project indienen bij de Stichting Ondernemersfonds. Het plan of project moet bijdragen aan versterking van de lokale economie. Het convenant tussen de gemeente en stichting Ondernemersfonds vormt de basis voor de prestaties, betaling, vastlegging en evaluatie. Het ondernemersfonds legt ieder jaar verantwoording af bij de gemeente door het indienen van een door een accountant goedgekeurd jaarverslag.

3 Heffingen en belastingen

Afvalstoffenheffing

De kosten en opbrengsten van de afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op het op 28 januari 2021 vastgestelde grondstoffenbeleid 2020-2025 en op 29 juni 2023 vastgestelde grondstoffenbeleid fase 2. Voor de afvalstoffenheffing geldt een kostendekkend tarief. Als gevolg van de oplopende inflatie is het noodzakelijk om diverse exploitatiebudgetten te indexeren. Vanwege deze indexatie (€ 18), het vastgestelde grondstoffenbeleid (€ 9) en enkele andere kleine aanpassingen (€ 4) stijgt het tarief van de afvalstoffenheffing met afgerond € 31 ten opzichte van 2023.

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	2024
Kosten taakvelden, exclusief uren	3.649
Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	448
Netto kosten taakveld	3.201
Toe te rekenen directe kosten (uren)	516
Overhead	351
BTW	608
Totale kosten	4.675
Opbrengst heffingen	4.675
Dekkingspercentage	**100%**

Rioolheffing

De kosten van de rioolheffing zijn nog gebaseerd op de geraamde exploitatie- en investeringslasten volgens het gemeentelijk rioleringsplan (GRP-6). Voor de rioolheffing geldt een kostendekkend tarief. Op basis van dit plan is sprake van een tarief van € 251,36 voor 2024. Dit is een stijging van € 16,50 ten opzichte van 2023 welke voornamelijk wordt veroorzaakt door hogere kapitaallasten vanwege nieuwe rioleringsinvesteringen en een wijziging van het percentage omslagrente van 2,5 naar 3%. Op dit moment wordt het Water- en rioleringsprogramma (WRP) opgesteld, welke in november dit jaar ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd. Bij goedkeuring door de raad wordt de wijziging van het tarief opgenomen in de belastingverordeningen 2024, die in december ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	2024
Kosten taakvelden, exclusief uren	3.336
Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	263
Netto kosten taakveld	3.073
Toe te rekenen directe kosten (uren)	204
Overhead	137
BTW	500
Totale kosten	3.914
Opbrengst heffingen	3.914
Dekkingspercentage	**100%**

Overzicht woonlasten 2023

Onderstaand ter vergelijking, de woonlasten van de omliggende gemeenten in 2023 voor een woningeigenaar en op basis van een meerpersoonshuishouden.

Gemeenten	OZB 2023	Afvalstoffen heffing 2023	Riool heffing 2023	Totale woonlasten
Haarlemmermeer	€ 340	€ 382	€ 138	€ 860
Amstelveen	€ 386	€ 306	€ 208	€ 900
De Ronde Venen	€ 382	€ 358	€ 216	€ 956
Diemen	€ 357	€ 390	€ 222	€ 970
Uithoorn	€ 420	€ 337	€ 235	€ 992
Ouder-Amstel	€ 534	€ 312	€ 153	€ 999
Aalsmeer	€ 529	€ 330	€ 181	€ 1.040
Kaag en Braassem	€ 454	€ 340	€ 288	€ 1.082
Nieuwkoop	€ 517	€ 349	€ 220	€ 1.086
Landelijk gemiddelde	**€ 402**	**€ 329**	**€ 213**	**€ 944**

Bron: Coelo (Atlas van de Lokale Lasten 2023, gegevens gemeenten 2023)

Woonforensenbelasting

Deze belasting kan worden geheven van natuurlijke personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er gedurende het belastingjaar voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. Deze belasting is gedeeltelijk een profijtbelasting. Dit houdt in dat een vergoeding wordt gevraagd aan personen, die niet als inwoner van de gemeente kunnen worden aangemerkt, maar die wel profiteren van de voorzieningen die door de gemeente worden geboden. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 223 Gemeentewet en de verordening woonforensenbelasting. De tarieven voor de woonforensenbelasting worden geïndexeerd conform het prijsindexcijfer van 3,9%.

Toeristenbelasting

Met ingang van 2018 wordt voorgesteld om toeristenbelasting te heffen. De belastingplicht luidt: ter zake van het houden van verblijf met overnachten binnen de gemeente tegen vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente zijn ingeschreven in de basisregistratie personen, wordt onder de naam ‘toeristenbelasting’ een directe belasting geheven. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 224 Gemeentewet. Het tarief voor de toeristenbelasting wordt geïndexeerd conform het prijsindexcijfer van 3,9%.

Precariobelasting

Precariobelasting maakt het mogelijk om belasting te heffen voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De belasting wordt geheven per periode van het gebruik en de ruimte die in gebruik genomen wordt. De precariobelasting wordt bijvoorbeeld geheven vanwege het hebben van reclame-uitingen boven gemeentegrond, het exploiteren van een terras op gemeentegrond en woonschepen. Ook heft Uithoorn precariobelasting over kabels en leidingen. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 228 Gemeentewet en de verordening precariobelasting. De tarieven voor de precariobelasting worden jaarlijks geïndexeerd conform het consument prijsindexcijfer van 3,9%.

Marktgelden

Marktgelden zijn rechten ter zake van het innemen van standplaatsen op voor openbare dienst bestemde gemeentebezittingen. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 229 Gemeentewet en de verordening marktgelden. Voor de marktgelden geldt een kostendekkend tarief.

Berekening kostendekkendheid marktgelden	2024
Kosten taakvelden, exclusief uren	8
Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	3
Netto kosten taakveld	5
Toe te rekenen directe kosten (uren)	4
Overhead	3
BTW	-
Totale kosten	12
Opbrengst heffingen	12
Dekkingspercentage	**100%**

4 Rechten

Grafrechten

Grafrechten kunnen worden geheven voor de dienstverlening die de gemeente verricht voor de algemene begraafplaats. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 229 Gemeentewet en de verordening grafrechten. Zoals vastgelegd in de nota lokale heffingen is het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid gehanteerd. De laaste jaren blijkt dat dit kostendekkendheidspercentage op basis van de jaarrekeningen niet wordt behaald.

In 2022 is door het college het beheerplan begraafplaats 2022 - 2026 vastgesteld. Om de doelstelling van 100% kostendekkendheid te bereiken is een gezonde exploitatie van de begraafplaats nodig. Kostendekkendheid is de mate waarin de baten en lasten voor de gemeente met elkaar overeenkomen. In de huidige situatie is dit niet het geval. Hiervoor moeten bestaande kwaliteiten van de begraafplaats beter worden benut en mogelijkheden worden vergroot. Dit verbetert de aantrekkelijkheid van de begraafplaats, waardoor meer mensen de begraafplaats Uithoorn ontdekken als een mooie begraaflocatie. Het betreft aanpassingen zoals het verbeteren van de dienstverlening, het maken van een nagedachtenisplek, het maken van een natuurlijker inrichting van een deel van de begraafplaats, maar ook het planmatig ruimen van graven op het oude gedeelte waar veel vraag naar grafruimte is. Hiervoor geldt het principe dat de kosten voor de baten uitgaan.

Aan het begin van de beheerperiode van dit beheerplan zijn nog niet alle verbetermaatregelen uitgevoerd. Op basis van het beheerplan wordt de kostendekkendheid over de periode 2022 - 2026 bij aanvang nog ingeschat op gemiddeld 92%. De toename van de inkomsten is een groeimodel naar 100% kostendekkendheid. De tarieven voor de grafrechten worden voor 2024 geïndexeerd conform het prijsindexcijfer van 3,9%.

Berekening kostendekkendheid grafrechten	2024
Kosten taakvelden, exclusief uren	150
Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	-
Netto kosten taakveld	150
Toe te rekenen directe kosten (uren)	114
Overhead	78
BTW	-
Totale kosten	342
Opbrengst heffingen	324
Dekkingspercentage	**95%**

Algemene rechtenverordening

De aard van de algemene rechten is divers. Bij heffing van de algemene rechten dient sprake te zijn van kosten-verhaal ter zake van een door of vanwege de gemeente verstrekte dienst (veelal administratieve dienstverlening). De belastingplichtige is de aanvrager van de dienst dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend. Er is een toenemende ontwikkeling om gemeentelijke tarieven te maximaliseren of te begrenzen. Bij de algemene rechten zijn de tarieven van de paspoorten en rijbewijzen al begrensd. Een opsomming van de diensten, waarvoor leges verschuldigd zijn, is opgenomen in de tarieventabel die hoort bij de algemene rechten verordening. De tarieventabel is ingedeeld in drie categorieën/titels:

- Burgerzaken / algemene dienstverlening.
- Omgevingsvergunning / dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving.
- Overige rechten/dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn.

De wettelijke basis voor de heffing is artikel 229 Gemeentewet en de algemene rechtenverordening. De tarieven binnen de algemene rechtenverordening dienen per titel maximaal 100% kostendekkend te zijn, waarbij het mogelijk is om een eventuele onderdekking te verhalen bij andere tarieven binnen dezelfde titel.

Berekening kostendekkendheid van de leges Titel 1	2024
Kosten taakvelden, exclusief uren	240
Toe te rekenen directe kosten (uren)	266
Overhead	181
BTW	12
Totale kosten	699
Opbrengst heffingen	847
Dekkingspercentage	**121%**

Berekening kostendekkendheid van de leges Titel 2	2024
Kosten taakvelden, exclusief uren	409
Toe te rekenen directe kosten (uren)	331
Overhead	225
BTW	73
Totale kosten	1.039
Opbrengst heffingen	891
Dekkingspercentage	**86%**

Berekening kostendekkendheid van de leges Titel 3	2024
Kosten taakvelden, exclusief uren	8
Toe te rekenen directe kosten (uren)	194
Overhead	132
BTW	2
Totale kosten	336
Opbrengst heffingen	65
Dekkingspercentage	**19%**

Berekening kostendekkendheid totale legesverordening	2024
Kosten taakvelden, exclusief uren	657
Toe te rekenen directe kosten (uren)	791
Overhead	538
BTW	87
Totale kosten	2.074
Opbrengst heffingen	1.804
Dekkingspercentage	**87%**

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet bevoegd om kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. De uitvoering van de kwijtschelding is gebonden aan de wetgeving van het Rijk. Strenger toepassen van de wetgeving is daarbij toegestaan. Een meer ruimhartige toepassing niet. Het huidige beleid is om de wettelijke kwijtscheldingsmogelijkheden zo optimaal mogelijk te benutten. Kwijtschelding kan aangevraagd worden door particuliere belastingplichtigen alleen voor de afvalstoffenheffing. Bijstandsgerechtigden hoeven geen verzoek om kwijtschelding in te dienen. Deze wordt automatisch toegekend.

5 Overzicht lokale lastendruk

Jaarlijks wordt onderzoek gepubliceerd over de lokale lastendruk door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO). De gemeente Uithoorn sluit voor de weergave van de belastingdruk aan bij de cijfers van het COELO.

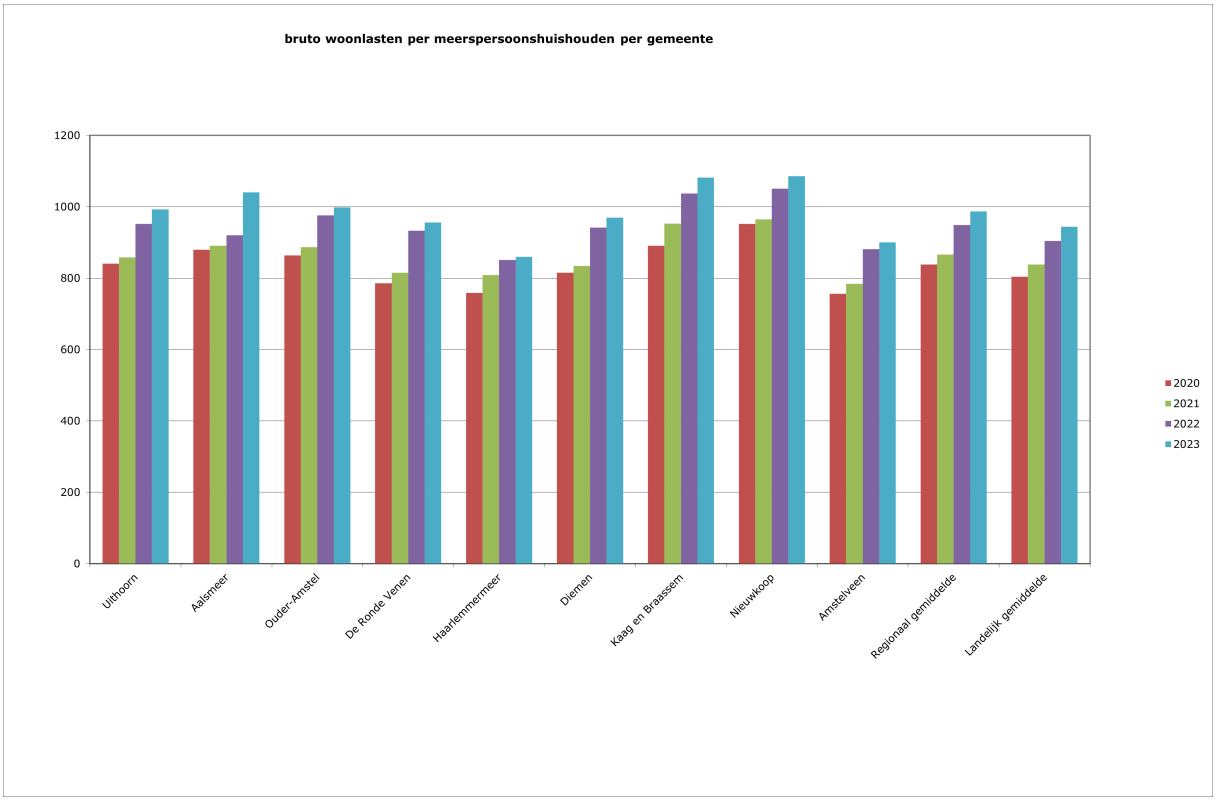

Bron: COELO - Atlas van de Lokale Lasten 2023.

Prestatie- en kerngegevens

Onderstaand zijn enkele kerngegevens weergegeven.

Kerngegevens	R2022	B2023	B2024
WOZ			
WOZ-objecten	15.820	15.900	15.900
WOZ-bezwaarschriften	390	350	710
WOZ-(hoger)beroepschriften	7	5	14
Invorderingen			
Aantal afgegeven incasso's	8.400	8.600	8.800
Aantal aanmaningen	606	500	600
Aantal dwangbevelen	411	250	300
Kwijtschelding			
Automatische kwijtschelding	348	400	400
Verleend op verzoek	185	160	120
Afgewezen	54	70	60